

Almási Gábor (Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem): *Az V. (Pfalzi) Frigyesnek adott Legtitkosabb tanítás: egy rejtély nyomában*

Előadásom célja a harmincéves háború elején megjelent legnépszerűbb politikai röpirat – az Az V. (Pfalzi) Frigyesnek adott Legtitkosabb tanítás – hátterének feltárása. A pamflet a cseh királyt támogatók táborának elbizonytalanítását tűzte ki céljául, nem egészen fél évvel a fehérhegyi csata előtt. Különössége, hogy Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek, mint veszedelmes és megbízhatatlan török szövetségesnek jut benne az egyik főszerep.

Előadásomban bemutatom a pamflet machiavellista érvelését, retorikai stratégiáját, rámutatok a szerző tájékozottságának a mélységeire, és ezzel együtt az információs hálózatra vonatkozó kérdésekre. Kitérek a pamflet hatására, a nemzetközi és a magyarországi fogadtatására, melyeknek nem jelentéktelen tényezője, hogy a szerző kiléte ismeretlen volt a kortársak előtt.

Ezek után megvizsgálom a szerzőség kérdését, bemutatom az erre vonatkozó korábbi felvetéseket, és bizonyítom, hogy ki volt valójában a szerző. Ehhez elengedhetetlen, hogy a szerző életének tágabb politikai kontextusát is ismertessem. Mindez végül egyrészt visszavezet a machiavellizmus kérdéséhez, másrészt ahhoz a kérdéshez, hogy miképpen értelmezzük Erdély fejedelmének főszerepét a kor legismertebb politikai röpiratában.